ዝኸበርኩምወለዲ፣

ንስኹምኩምስደራ ክምኡ'ውን ብፍላይ ህጻንኩምበዚ ደብዳበ'ዚ ኣብመዋእለ ህጻናት ወይ ኣብሕብረተሰባዊ ማእከል ብምምጻእኩም ብልቢ ንሕጎሰሉ ኢና። ንስኹምኩምስደራ ክምኡ'ውን ብፍላይ ህጻንኩምበዚ ደብዳበ'ዚ ኣብመዓልታዊ መኣናኺ ቆልዑእንቋዕ ብደሓን መጻኹም። ቦታኣብመዓልታዊ መኣናኺ ቆልዑ፣ ኣብጀርመን ንክወሃህድዓቢ ዕደል ንህጻንኩምእዩ። ተመክሮታት ናይ ልምዲታት ከምኡ'ውን ኣወንታውያን ተመክሮታት ክገብር ይኽእል፣ ዋላ ምስ ካልኦት ቆለዑክጻወት ይኽእልን ብዙሕ ዝያዳን. ኣብመንጎ ካልእ እውን ቋንቋ ጀርመን። ኣብዚ ዕድመዚ ዝለወቆልዑ ምስ መሓረ ዕድመዘለዎምቆልዑ ቀልጢፎምክመሃርዎ እዮም።

ሕጋዊ መሰል ኣብቦታመዋእለ ህጻናትን ናይ ምዕባል ናጽነትን

ኣብጀርመን ኩሉ ሓደ ዓመት ዝገበረ ህጻን ሓደ ናይ ምእላይ ቦታንክቕበል ሕጋዊ መሰል ኣለዎ። ክልተ ዓመት ምስገበረ፣ እዚ ምእላይ ኣብመዋእለ ህጻናት ዞባ "ራይንላንድ-ፋልስ" ነ ቶምወለዲ ነጻ እዩ። ኣብመዋእለ ህጻናት ናይ ክፋላዊ ግዜ ቦታታት ከምኡ'ውን ናይ ምሉእ መዓልቲ ቦታታት ኣለው። ኣብናይ ክፋላዊ ግዜ ቦታእቶምህጻናት ቅድመቀትሪ ኣብቲ መኣናኺ ቆልዑክኸዱ ይኽእሉሽዑ ድሕሪ ዕረፍቲ ምሳሕ ድሕሪ ቀትሪ ክምለሱ ይኽእሉ። ኣብናይ ምሉእ መዓልቲ ቦታእቶምህጻናት ምሉእ መዓልቲ ኣብቲ መኣናኺ ቆልዑክኸዱ ይኽእሉ ከምኡ'ውን ኣብኡ ወፅይ መግቢ ምሳሕ ክወሃቡ ይኽእሉ።

ዕማም መኣናኺ ቆልዑን ምልማድን

መኣናኺ ታት ቆልዑ ናይ ምዕባይን ምምሃርን ምእላይን ዕማም ኣለዎም። ጥዕና ቆልዑ ክሕልዉኣለዎም። ናይ ሓብርን ርእሰ-ተሓታትነትን ጠባይ ዘለዎም ቆልዑ ምዕባይ ዕላማእዩ ከምኡ'ውን ምድጋፍ ተገዳስነ ቶም ደልወ ቶምምፍላጥ ዓለሞ። ነ ዚ ደማንኣ. መጻወቲ ባዕሎምክጥቐምሉን ክፍትሉን ንክኽእሉ፣ ዘኣመሉ ክፍልታት ከምድብእዩ። እቶምኣለይቲ ወላደኩም ብፍላይ ኣብ ምንታይ ክምዝገደስ ክርእዩ እዮምሽዑ ብኡኡ ኣበሉም ምኽሪ ክህብዎ እዮም። ወላደኩምምስ ካልኦት ህጻናት ክጻወትን ምስኣምክመሃርን ኣብሽዑ ጊዜ ወን ኣሚዪጺ ክወሃብእዩ።

ወላደኩምጸብቕ መቓን ክስምዎ፣ እሞ ዝምዷና ምስቶምኣለይቲ ከሜ ብል ከምዝኽእል ኣገዳሲእዩ። ስለዚ ወላደኩም ብቀስታክለምዶእዩ። እቶም ወለዲ ኣብቶምቀዳሞት መዓልታትን ሰሙናትን ኣብቲ መኣናኺ ቆልዑ ብዛንሳብክኸዱእዮም። እቲ ቆልዓ ብዘይ ወለዲ ኣብቲ መኣናኺ ቆልዑ ዘሕልፈሉ ግዜ ብቀስታክንዋሕእዩ፣ እቲ ቆልዓ ኣብመወዳእታ ብጠይኑ ኣብቲ መኣናኺ ቆልዑ ክሳብክተርፍ ክካይድእዩ። እዚ ዳርጋ ኣርባዕተ ሰሙን እዩ ዝወስድ። እዚ ብስፊሕምስቶምኣለይቲ ኢኹምትዛተዩ።

ምትሕብባር ትምህርትን ኣተዓባብዩን

ንስኹምኩምወለዲነ ቲ መኣናኺ ቆልዑ ኣዝዩ ኣገዳሲ ሓጋዚ ኢኹም፣ ንወላደኩም ብዝበለጸ ስለትፈልጡ፣ ንኣ. እንታይ ከምዝበልዕ፣ ከመይ ገርኩም ከምትቕስንዎ ከምኡ'ውን እንታይ ክጻወት ከምዝፈቱ ትፈልጡኢኹም። መኣናኺ ታት ቆልዑ ምስ ኹምወለዲ ክሓብበሩ ደልዮም። ኣዝዩ ዝተፈላለዩ ዓይነ ታት ምትሕብባር ኣሎ፦ ዝርርባት ኣብምምጻእን ምጥዓሕን፣ ናይ ወለዲ ዝርርባት ኣብ ጫፍጫፍ ቆጸራታት፣ ናይ ወለዲ ምሸታት፣ ካፈታት ወለዲ፣ ወዘተ.

መሰረት ምትሕብባር መብዛሕትኡ ግዜ ብዉዕል ኣተዓባብዩ እዩ ዝምድብ፣ እዚ ዉዕል ደማምስቲ ተሰካሚ[1] መኣናኺ ቆልዑ ኢኹምትፍጽሙ። ብዝዕባኡ ካብ መኣናኺ ቆልዑ ብስፊሕ ክትሕበሩ ኢኹም።

ሕቶታት ብዘዕባ ፐዳጎጊካዊ ስራሕ ኣብ መኣናኺ ቆልዑ ሕተቱ ብኽበረትኩምከምኡ'ውን ኣብ ኣተዓባብዩ ወላደኩምንዓኹምእንታይ ኣገዳሲ ከምዝኾኑ ንገሩ ኢኹም። ናይ ኣተዓባብዩ መደባት ክንገሩ ይግባእ። ንመጀመርያ ብዛንሳብ ምስቲ መኣናኺ ቆልዑ ናይ ምርኻምኣሚዪጺታት ካብ ካልኦት ክትጥቐምሉ ፈትኑ ኢኹም፣ ምስቶምኣለይቲ ክትረዳደኡ ምእንቲ ክትክእሉ። ናይ ምትሕብባር ኣሚዪጺታት ተጠቐሙ ኢኹም። እዚ ወን ኣብ መኣናኺ ቆልዑ ርክብ ንክትገብሩ ይሕግዝ እዩ።

ሃይማኖታዊ ትምህርቲ

ኣብ መኣናኺ ታት ቆልዑ ዝተፈላለዩ ሕብረተሰባዊ መበቆል፣ ዜግነ ት፣ ባህሊ ወይ ሃይማኖት ብዘይዘወ ዊ የ ራኽቡ እዮም። ሃይማኖታዊ ትምህርቲ ኣብ ዝኾኑ መኣናኺ ታት ቆልዑ ዝዝረበሉ ኣርእስቲ እዩ። ኣብዞባ ራይንላንድ-ፋልስ ኣብመንጎ እቶምናይ ከተማተሰከምትን ተበገሶታት ወለደን ሓይማኖታውያን ተሰከምቲ ኣለው፣ ንኣ. ካቶሊኽ ወይ ከኒሻ ቤተ-ክርስትያናት። መዓልታዊ ናብራ ኣብዚ ክርስትናዊ ጽልዋ ኣለዎ። ንስኹም ወላደኩም ኣብዚኦምትካላት ምስ እምነ ትኩምሃይማኖትኩም እንቋዕ ብደሓን መጻኹምንብለኩም። ብዝበለጸ ደሮ ኣብ ተቐባልነ ት ወላደኩም ብዘዕባ ኣመዳደባን ኣነ ባብራን ሃይማኖታዊ ትምህርትን ኣተዓባብዩን ፍለጡኢኹም።

---

[1] ተሰከምቲ መኣናኺ ታት ቆልዑ ብዙፈሽኡ ከተማታት እዮም፣ ናይ ከኒሻ ወይ ካቶሊኽቤተ-ክርስትያን ወይ ተበገሶታት ወለዲ ከኣ ክኾኑ ይኽእሉ።

ማብቆለዊ ቋንቋ፣ ቋንቋዊ ትምህርትን ቋንቋዊ ኣበርክቶን

ሰባት ምስ ከባበኦም ብቋንቋታት ዝምድና ክሃንጹን ክርድኡን ይኽእሉ። ንወላደኸምዋላ ቋንቋ ጀርመን ንክመሃር ኣዝዩ ኣገዳሲ እዩ። ካባና ብዙሓት ተፈልየምኒ ህጻናት ባዕዳዊ ቋንቋ ቀልጢፎምእየምዝመሃሩ። ምስ መሓረ ዕድመዘለዎምህጻናት ኣብቲ መከናኸኒ ቆልዑክራኸበ ከሎ ግርምገሩ ክመሃሮ ይኽእል። ሽዑዋላ ብማብቆለዊ ቋንቋኡ ከሩዕ ክኸውን ከምዝኽእል ወን ኣገዳሲ እዩ። ሓደ ህጻን ቋንቋኡ ጸብቐ ገሩ ክዛረብእንተዝኽእል ጥራይ ከምኡ'ውን ቋንቋኡ ብከባበኡ እንተተቐበሉ፣ ብህደኣት ተገዳሱ ተወሳኺቋንቋ ከምኡ'ውን ተወሳኺትምህርቲ ክሕዝ ይኽእል። እቶምኣለይቲ ነ ዚ ይፈልጡ እየምከምኡ'ውን ንወላደኸምኣብኡ ከበርክቱ እየም።

ኣብ ብዙሓት መከናኸኒታት ቆልዑ ምስ ብዙሓት ታሪኽስደት ዘለዎምህጻናት፣ እዚ ጉዳይ'ዚ ብዘወሳኺስጉምቲታት ኣበርክቶ ቋንቋ ከምኡ'ውን ብከኣሊታት ኣህጉራዊ-ባህላዊ ስራሕእዩ ዝደገፍ። እዘኦምሽዑ ብከፊል ባዕለም ታሪኽስደት ኣለዎምከምኡ'ውን ኣብ ባዕዳዊ ዓለምከመይ ገርካ ከምትነብር ብዝሕተመክሮ ኣለዎም።

መከናኸኒ ቆልዑ ጨኔፈር ንካልኦት መደገፊ ክፍሊታትን ዉፊያታትን

ኣብ ጀርመን ብዙሓት መደገፊ ክፍሊታት ንመእሰያት ስደራታት ኣለዉ። መከናኸኒታት ቆልዑ መብዘሕትኡ ግዜ ኣብ ክፍለ ከተማጸብቐ ርክብ ምስ ካልኦት ኣለዎም፣ ከምስደራ ክትጥቐመሉ እትኽእሉ ካልእ ዉፊያታት ኣለዎም። ዋላ ካልኦት ወለዲ ኣብ ክፍለ ከተማእንታይ ከምቕሪቡ'ውን ይፈልጡእየም፣ ንኣ. ጨፍር ምምካር፣ ስልጠናታት ቋንቋ ንዓኸምወለዲ፣ ናይ ማሕበር ዉፊያታት። ቋንቋ ጀርመን ንክትመሃሩ ተቐሪቦምዘለወኣሚራጺታት ተጠቐሙ ኢኸም ብኽብረትኩም፣ ጀርመን ብዙሓሽ መቓን ክትለማመዱ። ብዝሕንስኸም ስደራኸምን ርክብ ክትገብሩ እትኽእለለምማሕበራት ኣለዉ፣ ንኣ. ኣብ ጨኔፈር ስፖርት። ዋላ ኣበርክቶ ኣብ ጉዳያት ኣተዓባብየ ወይ ኣብ ኣተሓሕዘ ኣዝዮምከበደቲ ተመክሮታት ክወሃብ እዩ፣ ንኣ. ብስደት ወይ ስገት። ብካልእ ኣይተጨነቑ ኢኸም። ምስ ኣለይትን ካልኦት ወለድን ርክብ ግበሩን ከምኡ'ውን ሕተትምምኢኸም። ደረብሕእዩ!

ንናብራ ኣብ ጀርመን ከሉ ሰናይ ንምነየልከም!